

Anne Irene Nygård

Erfaring som psykolog i Barnevernet i Lindås kommune

Da Norsk psykologforening våren 2013 avholdt regional samling i Bergen for kommunalt ansatte psykologer, anslo NPF sin representant at der er 20, kanskje opp mot 30 psykologer i hele Norge som arbeider i det kommunale Barnevernet. Hvordan disse stillingene er utformet, vet jeg ikke om der forefinnes en detaljert oversikt over. I egen erfaring er det sjelden at jeg møter på psykologer som har slik ansettelse, og når dette skjer opplever jeg at både utforming og plassering av stillingene er svært ulik. Generelt er det også slik at jeg blir møtt av en del overraskelse ”det kommunale barnevernet?”. Tidvis opplever jeg at spørsmålene går i retning av en undring til om en i en slik kontekst kan gjøre psykologfaglig arbeid- særlig når jeg forteller at jeg ikke direkte utfører tiltak. ”Hva gjør du der da? Er du saksbehandler?”

Anne Irene Nygård er utdannet ved Universitet i Bergen 1999. Arbeidet under det som ble Helse-Bergen fra 1999 hovedsakelig i tilknytning til Bergen fengsel frem til 2007, men hadde i perioden permisjoner både ifbm fødsel og til jobb i Nordhordland Interkommunale barnevernteam. Har siden slutten av 2007 vært ansatt i Lindås kommune, barnevernet.

Barnevernets arbeid er for noen et kjent område hvor juridiske og barnevernfaglige begreper gir umiddelbart mening. Jeg opplever imidlertid at det for mange er et felt en har vært i berøring med, men hvor lovmessige rammer, terminologi og egentlig innhold allikevel blir forvirrende. Erfaringene jeg har gjort som psykolog i det kommunale barnevernet er uløselig knyttet til barnevernets lovpålagte arbeidsoppgaver og rammer, og jeg vil derfor i det følgende først skissere hva dette består av. Utformingen og plassering av egen stilling er et produkt fra Lindås kommune, og mine erfaringer er prisgitt dette og innbyggerne her. Det er derfor nødvendig også å si noe om kommunen og dens innbyggere før jeg kan gå mer spesifikt inn på egne erfaringer.

BARNEVERNETS FORMÅL OG ARBEIDSOPPGAVER

I Knut Lindboe sin oversikt over innholdet i barnevernloven (Lindboe, 2011) skriver han innledningsvis: *Det er et grunnleggende prinsipp i vårt samfunn at det er foreldre som sørger for og oppdrar sine barn. Barnevernloven har som formål å sikre at barn og unge ikke blir utsatt for omsorgssvikt eller andre skadelige oppvekstvilkår. For å kunne nå dette formålet, gir loven adgang til innskrenkning i foreldrenes ansvar ved tiltak fra barneverntjenesten. Men samtidig setter loven grenser for når det kan iverksettes tiltak og hvilke tiltak som kan iverksettes.*

I Barnevernloven kapittel 3 fremkommer kommunens og barneverntjenestens generelle oppgaver.

I § 3-1 understrekes det at ansvaret for barn og unges levetilstand ligger til kommunen som skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Barnevernet har *spesielt* ansvar for å søke og avdekke omsorgssvikt, atferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette.

Den enkelte kommune har ansvar for barnevernet – altså å utføre oppgaver etter Barnevernloven, og dette ansvaret omfatter alt som ikke uttrykkelig er lagt til et statlig organ. Dette er et stort oppdrag hvor ikke lovmessig alt som angår barn og unges levetilstand er lagt til barneverntjenesten. Arbeidsoppgavene til ”kommunens barneverntjeneste”, er gitt av loven og omfatter: råd og veiledning, vedtak om hjelpetiltak, utarbeidelse av forslag til- og saksforberedelse for fylkesnemda, samt iverksette og følge opp vedtak – knyttet både til hjelpetiltak og rettslige vedtak (Lindboe, 2011).

For noen er dette et kjent landskap, men for andre vil oppramsingen av arbeidsoppgaver ikke nødvendigvis gi innholdsmessig mening. En folkelig forklaring på arbeidsoppgaver og ”gangen” i det kommunale barnevernets arbeid vil kunne være følgende:

”Medlemskapet” eller innsøkningen til barnevernet kommer gjennom en *melding*. Dette kan anta form av en bekymringsmelding utløst av meldeplikt (hos offentlig melder), eller bekymring hos privatpersoner i barnets nettverk. Direkte henvendelser fra foreldre- eller barnet (ungdommen) selv med forespørsel om hjelp, utgjør den største gruppen henvendelser, - også dette kalles en *melding*.

Barneverntjenesten er lovpålagt innen en uke å vurdere meldingen. Denne vurderingen kan resultere i a) meldingen blir henlagt, b) det igangsettes en undersøkelse, eller c) akutt plassering av barnet når det er uten omsorg, foreldre er ute av stand til å ta vare på barnet, eller vesentlig skade hvis barnet blir i hjemmet. Ved c) vil det samtidig igangsettes en undersøkelse.

Når *undersøkelse* iverksettes, har barnevernet i utgangspunktet tre måneder til å innhente nok informasjon til at en tiltrekkelig kan vurdere barnets omsorgssituasjon og eventuelt forhold ved barnet og barnets foreldre. Undersøkelsen skal ikke være av et større omfang enn formålet tilsier, og skal ikke gjøre mer skade. Oftest om-

fatter slik undersøkelse også innhenting komparentopplysninger. Lovmessig har barnevernet krav på innsyn i opplysninger som vedkommer omsorgssituasjonen, og en kan kreve hjemmebesøk, å få snakke med barnet og i forbindelse med undersøkelsen kan barnevernet også bringe barnet til undersøkelser.

Undersøkelsen skal resultere i en *Sluttrapport* hvor konklusjoner skal fremkomme. Der er tre alternativer for disse: henleggelse, frivillige hjelpetiltak, herunder formidle plassering og tvangstiltak. Ved sistnevnte må barneverntjeneren bringe saken inn for Fylkesnemd.

Alle kommunale barnevern har en barnevernleder. Denne har lovmessig myndighet til å fatte "hastevedtak" (jf. Barnevernloven §§ 4-6 annet ledd, 4-9 første ledd og 4-25 annet ledd). Slike vedtak skal imidlertid godkjennes av fylkesnemda innen en tidsfrist, og vedtaket kan påklages. Fylkesnemda (fylkesnemda for barnevern og sosiale saker) er et selvstendig forvaltningsorgan som avgjør saker som reises av kommunen (jf Barnevernloven § 8-4). Ut over denne myndigheten tillagt barnevernleder (eller dennes utpekte stedfortreder), kan det kommunale barnevernet *ikke* gjennomføre noen tiltak uten foreldrenes (og etter fylte 15 år barnets) samtykke. Plassering av barn utenfor hjemmet uten samtykke kan kun skje etter vedtak i fylkesnemd (jf Barnevernloven §§ 4-12 og 4-24). Nemdas vedtak kan i sin tur bringes inn for tingretten.

Dette betyr at det ligger i det kommunale barnevernets natur at en god del av de lovpålagte oppgavene her klare frister, og potensielt store implikasjoner for dem de gjelder – altså barnet og familien. Dette er med å prege det daglige arbeidet i barnevernet da meldinger fortløpende må vurderes, og undersøkelser kan være av en slik karakter at medarbeidere må "slippe alt en har i hendene" og at arbeid som ikke har lovpålagte frister må legges til side eller nedprioriteres.

OM LINDÅS KOMMUNE GENERELT, BARNEVERNET I KOMMUNEN SPESIELT OG MIN STILLING

Lindås kommune

Lindås kommune hadde pr 01.10.12 en populasjon på 14.751 innbyggere, og av disse utgjør aldersgruppen 0-17 år vel 25%. Der er mer enn dobbelt så mange barn i aldersgruppen 0-12år som i aldersgruppen 13-17år (SSB). Lindås kommune er relativt velstående, og har for eksempel tilnærmet full barnehagedekning. Samtidig er kommunen et kostbart sted å etablere seg – da boligprisene er relativt høye. Boligleiemarkedet er også kostbart, og det er vanskelig å finne sted å leie. Kommunen har over flere år hatt høy arbeidsinnvandring, og ser en stadig økende andel østeuropeere som også tar med seg sine barn. Kommunen har også en relativt stor andel flyktningfamilier. Til tross for at Lindås er en landkommune, er det en nærhet til Bergen som skaper egne utfordringer. Hvorvidt det er denne nærheten som gjør at det synes som der kan være et stigende rusproblem i kommunen, er uvisst. Dette er samlet forhold som fort skaper utfordringer også i relasjon til Barnevernlovgevingen.

Boligproblemer og relativ fattigdom er fenomener som allerede over mange år viser seg som ekstra belastninger for mange av barnevernets klienter. Likeledes ser barnevernet at bynærheten medfører både "immigrasjon" av familier med store utfordringer til kommunen, og "emigrasjon" av ungdommer med problemer. Flyktningfamiliene har ofte store utfordringer som krever kommunal hjelp – herunder også fra barnevernet. De siste årene har barnevernet også fått større befatning med barn hvor familien er arbeidsinnvandret. Barnevernet i Lindås har, på samme måte som barnevernet i mange av landes kommuner for øvrig, fått en økning i saker. Fra 2010-2012 har antall meldinger økt fra 117 til 191. Mange av disse med svært komplisert og alvorlig karakter. I desember 2012 hadde barnevernet i Lindås 46 barn under omsorg (herunder både plasseringer etter Barnevernloven § 4-12, og § 4-4 femte ledd), men ingen barn plassert etter Barnevernloven § 4-24.

Barnevernet i Lindås og min stilling

Barnevernet i Lindås hadde i 2012 totalt 16 stillinger. Av disse er to stillinger merkantile. I tillegg tilkommer personale og fagleder for et botiltak for mindreårige flyktninger. Barneverntjenesten har valgt å organisere avdelingen i tre grupper hvor saksbehandlerne er fordelt til *Gruppe for Mottak og Hjelpetiltak*, og *Gruppe for Omsorg*. Hver av disse gruppene har egen fagleder under barnevernleder. I tillegg har barnevernet *Gruppe for Familieveiledning* hvor det er tre stillinger til gjennomføring av tiltak (familieveiledning) – den ene av disse er en psykologstilling. Videre har barneverntjenesten en psykologspesialiststilling. Denne stillingen er fristilt gruppene, og direkte underlagt barnevernleder. Det er i denne stillingen jeg ble ansatt i slutten av 2008. I 2008 ble det kun en gjestevisitt grunnet svangerskapspermisjon, slik at mitt arbeid i barneverntjenesten i Lindås har i praksis foregått fra januar 2009. I begynnelsen av 2013 ble stillingen utvidet til også å være fagleder for Familieveiledningsgruppen.

Bakgrunn for to psykologstillinger og egen tiltaksgruppe i barnevernet i Lindås

Lindås kommune har totalt 7 psykolog/psykologspesialist stillinger. To av disse opprettet med utgangspunkt i prosjektmidler – først gjennom å opprette en stilling for Barn- og Unge, og deretter en knyttet til Voksne- og Eldre. Begge disse stillingene er nå omgjort til en faste stillinger. Kommunen må sies å ha prioritert opprettelser av psykologstillinger, og har i tillegg til å gjøre prosjektstillingene faste også utvidet psykologstillingene ved PPT fra to til tre de senere årene. Bakgrunnen for at det er to stillinger i Barnevernet kan nok også knyttet til kommunens generelle prioritering av psykologkompetanse, men også til regionens historie.

Tilbake på 1990 tallet var det et stort interkommunalt samarbeid – hvor en blant annet hadde et felles PPT for kommunene i Nordhordland, og hvor det en lengre periode eksisterte et samarbeid om *Nordhordland Interkommunale barnevernteam (NIB)*. Det fører for vidt å be-

skrive opprettelse og bakgrunn for dette teamet, men i korthet besto det av tre fagstillinger og en merkantil stilling. To av disse fagstillingene var psykologstillinger. De ulike kommunene i Nordhordland hadde en andel inn i dette teamet, og de ansatte utførte ulike oppdrag for de ulike barneverntjenestene på forespørsel. Lindås kommune hadde arbeidsgiveransvaret for stillingene i NIB. Da NIB ble oppløst i 2006 (?), ble de ansatte i NIB tilbudt nye jobber i Lindås kommune. På dette tidspunktet var det kun den ene psykologstillingen som var besatt. Alle stillingene i NIB ble plassert i barnevernet. Dette var som et ledd i å styrke barnevernet generelt, men at psykologstillingen skulle direkte plasseres i barnevernet, var ikke gitt.

Retrospekt kan en tenke at dette nok handlet om erfaringene med NIB på mange nivå, og ikke minst barnevernleder som utvetydig ønsket psykologfaglig kompetanse i sin enhet. Ønske om tverrfaglighet og tanker rundt nærhet til kompetanse, var kanskje også med å berede grunnen for at det i 2006-2007? ble det i opprettet en egen Tiltaksgruppe i Barnevernet i Lindås. Dette var i utgangspunktet et samarbeid med bufetat (Statens barnevern). Her ble opprettet tre stillinger som familieveiledere, og den ene stillingen ble spesifisert til å være en psykologstilling. Da prosjektperioden utløp, ble det i kommunen besluttet å videreføre tiltaket i ren kommunal regi og fremdeles underlagt barnevernet.

HVORDAN JEG BLE INTERESSERT I BARNEVERNET

Min første erfaring med barnevernsarbeid var som et ledd i spesialisering for voksne. Jeg kan ikke påberope meg under studietiden å ha hatt klare ideer om hva jeg ville gjøre når jeg var ferdig utdannet. Engasjement og interesser både gjennom studietiden og gjennom mitt første arbeidsforhold, handlet nok litt om tilfeldigheter. Jeg studerte sosiologi da jeg omsider ble tilbudt plass på embetsstudiet, ble opptatt av helsepsykologi på første avdeling, men etter hvert mer klinisk interessert på andre avdeling. Jeg ville imidlertid ikke arbeide med barn, valgte voksne

og eldre som internpraksis, og tenkte at de sykeste og farligste pasientene virket som et interessant område for eksternpraksis. Da det åpnet seg en jobbmulighet knyttet til Bergen fengsel, i forlengelse av hovedpraksis, var det slik det ble. Rammene og deler av innholdet i denne jobben hadde - særlig de første årene, karakter av ”nybrottsarbeid” ledet av blant andre kompetente og fremtidsrettede psykologer. I tillegg til mer tradisjonell 2. linjetjeneste for innsatte lokalisert inne i fengselet, var der et utstrakt samarbeid med kriminalomsorgen. Tverrfaglighet og det ”å stå på egne bein i andre sine kontorer” - altså å arbeide innenfor og opp mot et annet lovverk enn det jeg var utdannet til, og på andre arenaer enn studiet primært forespeilte, ble altså min første arbeidserfaring som psykolog. Formelt var jeg ansatt i det som etter hvert ble Helse Bergen, med forankring i sikkerhetspsykiatrien fra 1999-2008 (men med både fødselspermisjon og permisjon knyttet til spesialisering i perioden). Jeg er sikker på at rollemodellene jeg hadde og erfaringene jeg gjorde disse årene har vært med å farge både min egen rolleutforming og en del av de faglige valgene jeg gjør nå.

Jeg tenkte mye på hvordan jeg skulle løse utfordringen med spesialiseringskravet til å arbeide med barn og kommunal praksis. Jeg ville jo ikke jobbe direkte med unger. Løsningen åpenbarte seg gjennom et utlyst vikariat i Nordhordland Interkommunale Barnevernteam hvor jeg startet høsten 2005, og med forlenget permisjon fra helseforetaket arbeidet i overkant av ett år.

Erfaringene fra NIB var av en slik karakter at da der åpnet seg stilling i det kommunale barnevernet i Lindås i 2008, søkte jeg denne. På det tidspunktet hadde jeg også lært at utgangshypotesen om at jeg i barnevernet ikke behøvde å arbeide direkte med barn (som terapeut) – bare var delvis rett, og til min forundring funnet ut at jeg faktisk synes barn som klienter er både kjekt og interessant.

Å trå inn i ”Tildelte Sko”

Stillingen jeg tiltrådte i mot slutten 2007 (men

med fødselspermisjon i 2008), var psykologstillingen barnevernet hadde ”arvet” fra NIB. Førstemann i stillingen var Lindås kommune sin ”Grand old Man” som startet sin karriere i Lindås tilbake rundt 1980 i PPT. Han var med å starte opp Nordhordland interkommunale barnevernteam – og var ansatt der gjennom hele teamets levetid – og altså overført til Barnevernet i Lindås da NIB ble nedlagt.

Da det var etablert en praksis i forhold til hva psykologen gjorde, og jeg tidligere hadde arbeidet i tilknytning til barnevernet, var oppstarten av arbeidet mitt i barnevernet i Lindås å sammenligne med å kle på seg et par sko som på en måte var tilpasset noen andre sine føtter, men som jeg tidligere allikevel hadde brukt. Det er imidlertid ofte slik at det er først når en går med sko over tid at en kjenner både hvor skoen trykker, og om de er av rett størrelse og utforming. Kanskje det til og med er sånn at en trenger og ønsker flere par sko.

En del av de forventede arbeidsoppgavene forløp relativt uproblematisk. Å delta i de jevnlig faglige drøftingene knyttet til enkeltsaker handler mye om å stille spørsmål, komme med undringer og hypoteser knyttet til informasjonen fremkommet, og å tenke rundt hva som bør gjøres videre enten det er i form av ytterligere undersøkelse eller tiltak/ending av tiltak. Dette gjelder særlig i tilknytning til en undersøkelse, men også knyttet til forhold som oppstår for barn en har under omsorg (både som hjelpetiltak og etter § 4-12).

Hypotesedannelser, vurderinger og prediksjoner i en slik runddans, synes for meg å dra kvalitetsmessige fordeler av å fremkomme fra personer med ulik faglig og erfaringsmessig bakgrunn, og dette var og er en arena som hele min psykologfaglige bakgrunn har relevans. Typisk foregår en slik drøfting ved at saksbehandler (en eller flere) legger frem det en har av informasjon om en sak på et visst punkt, og så blir dette drøftet enten i en ringere krets (med fagleder og for eksempel barnevernleder og psykolog), eller i

fellesmøte med hele saksbehandlergruppen. I en slik fremlegging vil da for eksempel innhold i meldingen gjennomgås. Er det i oppstarten av en undersøkelse, vil drøftingen rette seg mot hva som er viktig å undersøke; altså hva trenger en å vite mer om, og hvordan skal en få kunnskap om dette? I saker hvor undersøkelsen er i gang og ytterligere informasjon innhentet, og erfaringer er gjort, blir også dette lagt frem. Drøftingen blir da med fokus også på hvordan en skal forstå det som er kommet frem, og hva dette betyr for barnets situasjon. I dette landskapet inngår selvsagt hele spekteret av kunnskap om barns utvikling, symptom identifisering og forståelse (diagnostisering) både hos barn og ikke minst hos voksne (foreldrene), familieperspektiv etc. etc.

Parallelt med deltakelsen i disse drøftingene, var jeg tradisjonen tro ”saksbehandler II”. I praksis betyr dette at jeg sammen med saksbehandler med barnevernfaglig bakgrunn gjennomførte undersøkelser, eller i alle fall var med i deler av undersøkelsen. Dette var noe jeg hadde gjort også tidligere (i NIB) slik at erfaringen fra disse sakene var med å fylle i en personlig erfaringsbank med en del tidligere innskudd. I forbindelse med undersøkelser var det også en forventning om at jeg skulle foreta observasjoner av foreldre-barn samspill og gjøre meg selvstendige vurderinger både av dette og foreldre og barns fungering.

Det var også en forventning om at jeg i noen sammenhenger skulle følge opp enkeltklienter – altså gjennomføre tiltak. Tiltakene skilte seg ikke fra dem som *Gruppen for familieveiledning* utførte. Hvilke oppdrag som ble gitt meg kom ikke fra klare kriterier, men ble skjønnsmessig fordelt av barnevernleder. Hovedsakelig ble jeg gitt voksne klienter (foreldre) – hvor formålet var veiledning eller støtte. På mange måter var dette psykologfaglig uproblematisk da arbeidet i praksis er ganske likt terapi. Forskjellen ligger imidlertid i rammene rundt slikt arbeid, og etter hvert er det noe jeg har reflektert mye rundt.

I tillegg til arbeidsoppgaver internt på kontoret, lå der en ”arvet” forventning om å skulle bidra på den øvrige kommunale arena gjennom det å være en del av en ”kommunepsykologgruppe”. Forankringen av dette arbeidet var noe uklart, men kommunens ”Grand old man” var gitt oppdraget å lede gruppen, og der forelå et mandat som gikk i retning av at gruppen skulle være premissleverandør, bistå i HMS saker, og være en del av kriseberedskapen. Der var noe tidligere erfaring med å ha grupper for ungdommer med sinnemestringsproblemer hvor kommunens psykologer var gruppeledere. Hvor mye av arbeidstiden som skulle gå med til dette, og hvem av kommunens psykologer som i sin stilling skulle delta på noe annet enn jevnlig møter, var ikke helt klart, og de ulike enhetslederne oppfattet både deltakelse og omfang ulikt. For blant andre min stilling ble det imidlertid angitt at inn til 10% kunne brukes til slikt ”felleskommunalt” arbeid. Leder for gruppen hadde imidlertid et sterkt engasjement for at gruppen skulle bidra ut til kommunens innbyggere – og da med fokus på det unge.

Skoene jeg arvet gav meg på mange måter god plass i den forstand at der var en etablert praksis i ”å ta psykologen med på råd”, å tenke i retning av at ”dette kan vi bruke psykologen til”, og jeg arvet også en bevegelsesfrihet innenfor rammene i det at der var en forventning om at psykologen hadde selvstendige ideer. Utfordringen ble å forvalte dette på en fornuftig måte.

Ønske om ”egne sko” vokser frem

Jeg vil hevde at det å ta imot foreldre som har fått innkalling til møte hos barnevernet i posten på bakgrunn av en bekymring, og å skulle snakke med og forklare bekymring til barn, er nyttig for å kunne ta inn over seg hvordan denne type offentlig inngripen i privatlivet kan oppleves. Likeledes det å være med på å håndtere akutte situasjoner, og planlagte akutte plasseringer (ofte i saker som har et strafferettslig element og hvor inngripen kan være planlagt på forhånd i samarbeid med politiet). Jeg ser at dette for meg var-, og er nødvendige erfaringer for å

kunne generere hypoteser og planer i drøftinger, men også for etter hvert å ha et mer overordnet perspektiv på arbeidet. Innledningsvis hadde det imidlertid størst implikasjoner for synet mitt på egen kunnskap og kunnskapsbehov.

Det å møte voksne i en for dem svært belastende situasjon, hadde jeg erfaring med fra fengselet, men for den observante leser fremkommer det at det å håndtere barn i en profesjonell sammenheng var relativt nytt. Videre var det å gjennom undersøkelsen skulle vurdere foreldreferdigheter – og ikke primært symptomer, opplevelser etc. hos de voksne en annerledes vridning på egen kunnskap. Å vurdere samspill opplevde jeg også som et usikkert område, og likeledes en vurdering av barnets fungering. I tillegg kom *barnesamtalen(e)* – hvor en ikke bare skal trygge og snakke med barnet, men i tillegg også både innhente informasjon og informere barnet.

Det er ikke lett å trippe elegant i store tildelte menneske, og jeg kjente tydelig at her måtte anskaffes noe som satt fast på føttene når jeg trengte å løpe i gangene. I realiteten var dette først og fremst et personlig behov for økt kunnskap. Perioden min i NIB var langvarig nok til at jeg hadde en viss oversikt over barnevernets arbeidsområde, men jeg opplevde å trenge ytterligere kunnskap om lovgivning (både Barnevernlov og forvaltningslovgivning), barnevernfaglige kurs (hva er en barnevernfaglig opptatt av?) og ikke minst kunnskap om foreldreferdigheter og samspill. En kan si at dette kunnskapsbehovet var reaktivt. Det fremkom fra kollegiale og ”inngåtte” forventninger til hva jeg skulle arbeide med og bidra til, og derav fulgte navlebeskuende spørsmål av typen ”Hva er det jeg kan, og hva kan jeg absolutt ikke?” De første årene i barnevernet var egne litteraturvalg og kursøkninger drevet av slike personlige betraktninger.

Å snakke med- og løse oppgaver sammen med kloke kolleger som har vært ute en vinternatt før, er uvurderlig. Der er mye kunnskap og

kunst en kan lære fra slike samtaler/arbeidsfellesskap helt uavhengig av respektives grunnutdannelse. Arbeidet mitt i barnevernet tenker jeg har vært helt avhengig av at jeg både i NIB perioden og i aktuell jobb har hatt anledning til å arbeide sammen med erfarne barnevernskolleger. Jeg opplever imidlertid at i forhold til rolleutforming og identitet som psykolog, har det vært avgjørende nødvendig med kontakt med egen faggruppe. Jeg hadde det første året i barnevernet en relativt hyppig bruk av personlig faglig nettverk med forespørsler fra meg om kollegarådgivning, eller regelrette bøtter om bare å høre hvordan jeg hadde valgt å løse ting som en slags psykologfaglig validitetssjekk. Dersom jeg i denne perioden hadde gått i veiledning, ville kanskje ikke dette vært nødvendig.

Den første tiden var i tillegg til en slags reaktiv aktivitet også preget av det jeg i ettertid ser var litt mye engasjement uten klar retning og tilstrekkelig oversikt fra min side. Deltakelsen i ”kommunepsykologgruppa” muliggjorde store tanker knyttet til hva vi som gruppe kunne gjøre i det kommunale landskapet, men jeg forsto ikke at de ulike tolkningene av gruppas mandat var av vesentlig betydning. Da jeg litt tilfeldig våren 2009 kom i kontakt med Senter for Livsmestring (SfL), Bergen diakonissehjem fødtes en ide om deltakelse i deres prosjekt med Friends grupper for barn og unge. Dette var et strålende og vel forankret prosjekt som for oss (Lindås kommune) impliserte lisensiering av noen av kommunens psykologer som Friends instruktører – og dernest at vi skulle rekruttere barn/unge i en gitt målgruppe og gjennomføre Friends med disse. Evaluering og annet var knyttet til SfL. I praksis viste det seg å være for arbeidskrevende til at det var mulig å gjennomføre innenfor 10 % av arbeidstiden – noe som skapte for store utfordringer til at vi kom i gang med grupper. Mandatet gitt til kommunepsykologgruppa var ikke tilstrekkelig fundamentert i de ulike avdelingene til at der var rom for denne type engasjement, og for noen kom det i konflikt med tid avsatt til andre program. Retrospekt ser jeg også at forankringen ikke

var tilstrekkelig høyt oppe i kommunestrukturen. Gjennomføring av prosjektet hos oss ville implisert flere enheter – med ulike enhetsledere, og i slike sammenhenger er det avgjørende at beslutning om gjennomføring går høyt nok opp i systemet. Jeg lærte mye med utgangspunkt i stresset med å prøve å få dette til (uten å lykkes). Lærdommen var ikke bare nødvendigheten av å forankre ideer og prosjekter tilstrekkelig høyt opp i kommunestrukturen, men også at jeg personlig burde forvalte egen bevegelsesfrihet på en grundig gjennomtenkt måte. Det hjelper ikke at skoene er flotte dersom en ikke klarer å gå med dem, og de i tillegg viser seg å være feil for årstiden. Den slags er særlig forsmedelig når en har argumentert for innkjøpet!

Samtidig som jeg forsøkte å kle på meg (og andre) "Friendssko" anskaffet jeg barnevernet psykologstudent i hovedpraksis. For å kunne opprette barnevernet som praksisplass, trengte Universitetet en beskrivelse av arbeidsinnholdet. Arbeidsinstruksjonen som forelå var for generell og kortfattet – slik at jeg utarbeidet en dekkende om ikke uttømmende beskrivelse våren 2009 (se appendiks X). Dette dokumentet ble for meg etter hvert et referansepunkt i forhold til hva jeg mente jeg skulle gjøre mer- eventuelt mindre av. Kort oppsummert var der en liste av psykologfaglig arbeid som omfattet alt fra testing og klientsamtaler (i endringsøyemed), til mer sakkyndige oppgaver og kollega rådgivning. I tillegg var der en beskrivelse av deltakelse i "kommunespsykologgruppa".

Effekten av å skulle veilede psykologstudenten var ikke ubetydelig. Jeg tror at min læringskurve var vel så høy som hennes - men knyttet til andre aspekter. Gjennom det å veilede måtte jeg nemlig klare også å verbalisere min forståelse av intensjonen med det som ble gjort barnevernfaglig i enkeltsaker – men også valg for kontoret som helhet, og drøfte dette i et psykologfaglig lys. I tillegg kom rolleutformingen som psykolog innenfor barnevernets rammer. Tema i veiledning var hennes rolleutforming – men i mitt hode foregikk en parallell

prosess med å vurdere min egen rolleutforming – og utføring.

Da studenten etter hvert fikk jobb som psykolog i familieveiledergruppen, ba hun om – og fikk godkjent fra NPF at jeg kunne veilede henne mot spesialitet. Ansvaret dette innebar for meg, tror jeg også har vært med å drive min egen refleksjon rundt egen rolleutforming, hva jeg mener skal være arbeidsinnhold, hvordan vi skal arbeide psykologfaglig forsvarlig i barnevernet, og ikke minst hvordan jeg tenker jeg bør forvalte bevegelsesfriheten jeg fremdeles har.

Erkjennelsen av at jeg er en meget dårlig saksbehandler, har også medført en del tankevirkosomhet. Det hjelper ikke etter hvert å kunne noe om lovgivning og saksgang; jeg kan fremdeles ikke alle forvaltningsmessige greier og alt som i så henseende skal gjøres i hvilken rekkefølge i de ulike stadier i en sak. Når da antall saker hopet seg opp, og vi tydelig trengte flere saksbehandlere – vel da meldte følgende spørsmål seg hos meg: hva er det bare psykologen gjør/ kan eventuelt burde gjøre som er verd så mye penger? Barnevernet kunne fått ganske mange flere prosent med barnevernspedagog eller sosionom for de samme pengene. Jeg har ikke noe svar på om det er verdt pengene, men ut fra dette resonnementet vokste det imidlertid frem en bevisstgjøring fra min side om at skal det være verdt det, er det mitt ansvar å sørge for at den psykologfaglige kompetansen jeg innehar er tjenlig i forhold til det som er barnevernets målsetting, og at denne kompetansen må anvendes på en ressursmessig god måte – altså hvordan får en eventuelt mest igjen for pengene?

Det er vanskelig i ettertid å skulle redegjøre for alt som har bidratt til dreiningen i arbeidet jeg gjør, det aktuelle fokuset og nåværende rolleutforming. Endringen – eller kanskje fasilitering av noen aspekter, utfasingen av andre og en del tillegg har absolutt ikke foregått i et vakuum, eller i en psykologfaglig eksklusivitet – snarere tvert om. De største endringene har foregått i barnevernet i Lindås som helhet hvor bidrage-

ne- eller utgangspunktene for endring/utvikling kan sies å ha kommet fra alle hold og nivåer. Faktisk så har barnevernloven også endret seg – og en kommende endring har vært forespeilet en stund, noe som har preget det barnevernfaglige miljøet generelt. Barnevernet i Lindås sin faglige utvikling tror jeg heller ikke hadde vært mulig uten en enhetsleder som understøtter dette, og en mer overordnet kommuneledelse som tydelig ønsker faglig gode tjenester.

Jeg tror imidlertid at mitt psykologfaglige bidrag til denne endringen først kom, eller i alle fall ble mye mer tydelig da jeg klarte å slippe litt taket i egen prestasjon – og heller fokusere mest på hva som kunne gjøres for best å bidra til helheten? Denne dreiningen kommer kanskje av tid, tilstrekkelig erfaring, – og definitivt en del tankearbeid i tilknytning til i alle fall de hendelser og prosesser jeg har nevnt, og sannsynligvis flere.

Sko i utvalg

Jeg tenker at det psykologfaglige bidraget jeg i dag yter er mer proaktivt, og fra min side gjennomtenkt. Jeg har med andre ord i dag egne sko. Noen er make til dem jeg arvet, - men i min størrelse. Andre er kommet til. Noen blir brukt ofte, noen tas kun frem i spesielle anledninger. Jeg prøver å kontinuerlig vurdere om sortimentet er adekvat, og om der er behov for nye eller andre modeller. Jeg handler imidlertid ikke sko på impuls lenger – og nyinnkjøp matcher først og fremst kontoret og ikke personlig garderobe.

Med dette mener jeg at i prosessen har fokuset mitt flyttet seg ut til barnevernet i Lindås som helhet sin fagutøvelse og –utvikling. I takt med dette har jeg i økende grad spilt inn til kontorets kompetanseplaner, og kurs jeg nå søker er som et ledd i en tydelig og omforent kompetanseplan for barnevernet som helhet. Bevegelsesfriheten jeg fremdeles er tilgodesett med har det siste året blant annet gått til arbeidet opp mot det du nå leser.

Listen med psykologfaglige arbeidsoppgaver på kontoret, er i sine overskrifter egentlig ikke så

ulik den jeg laget våren 2009 – men innholdsmessig tenker jeg annerledes om dem enn da jeg begynte. Jeg er for eksempel blitt mer bevisst hva som skal observeres, og likeledes tenker jeg mer fokusert rundt hvordan dette skal dokumenteres. Dette er ikke noe jeg har kommet opp med på egen hånd. Ledelsen ved kontoret har alltid hatt et fokus på dokumentasjon, og hvordan en kommer frem til vurderinger og beslutninger med utgangspunkt i hvilke data. I perioden har også hele barnevernsområdet hatt et økende fokus på hvordan- og etter hvilke kriterier en beskriver barns omsorgssituasjon. Øyvind Kvello sine refleksjoner (for eksempel i Ø. Kvello: *Utredning av atferdsvansker, omsorgssvikt og mishandling*, Universitetsforlaget 2007), og hans maler for utredning av barn og unge, har vært med å sette et økt fokus på hva en legger vekt på – og hvordan dette beskrives. Jeg opplever imidlertid at jeg med min psykologfaglige bakgrunn, og nåværende erfaring og kompetanse bidrar til måten vi hos oss forholder oss til informasjon, informasjonsinnhenting, utredninger og vurderinger, og at dette er med å gjøre våre faglige vurderinger og beslutninger bedre.

Jeg er opptatt av at barnevernet skal kunne understøtte sine skjønnsmessige vurderinger også med standardiserte kartleggings skjema, intervju og prosedyrer hvis mulig, og at i den grad tester kan belyse saken, skal også dette benyttes. Jeg er imidlertid samtidig blitt opptatt av at vi må ha tilstrekkelig løpende erfaring med de instrumenter vi bruker. Å administrere for eksempel WISC IV en gang i året, har klare implikasjoner for validiteten. Det er videre noe med at instrumentene og metodene må være gjennomførbare i vår kontekst og med de ressurser vi har tilgjengelig. Mengdetrening tror jeg er et faglig nøkkelbegrep - ikke bare i forbindelse med administrering og tolkning av tester, men egentlig for det meste vi gjør. Utvalget av kartleggingsinstrumenter etc. på kontoret er blitt større de siste årene. Det som er kommet til har vi anskaffet oss med klare målsettinger om bedre å kunne understøtte våre vurderinger på sentrale

områder i barns fungering og behov, og i forhold til voksne sin foreldrefungering og omsorgsutøvelse. Til sistnevnte er MMPI-II sjelden til nytte, mens eksempelvis kartlegging av foreldre sine arbeidsmodeller av barnet kan være til god hjelp (for eksempel ”Working Model of the Child Interview”, utviklet av Zeanah, Benoit & Barton i 1995) både som ledd i en undersøkelse og som utgangspunkt for å tilpasse tiltak.

Kanskje det var mengdetreningen som fikk meg til å erkjenne at utgangspunktet for (nesten) alt barnevernet vurderer er knyttet til relasjonen mellom foreldre og barn, eller barnet og omsorgsgiver – og i dette landskapet er barnets tilknytningsstil sentralt og likeledes hvordan barnet uttrykker og blir møtt i sine behov. Dette fikk meg til aktivt å søke, ikke bare gjennomførbare prosedyrer og standardiserte måter å belyse dette, men også måter vi med våre ressurser og rammer kunne arbeide fokusert med dette på tiltakssiden. De senere årene har vi fått gode tilbakemeldinger fra foreldre på å tilby Circle of Security Parenting© kurs til foreldre (Cooper, Hoffmann, & Powell, 2009), ofte som introduksjon til foreldreveiledning som tiltak i ettertid. Disse kursene har jeg vært med å holde siden oppstart i 2011, men for øvrig har jeg selv for lengst sluttet å utføre tiltak. Dersom jeg skal ha kapasitet til å delta i drøftinger når nødvendig, og selv være direkte med i undersøkelser av omfattende og alvorlig karakter – kan jeg ikke samtidig utføre tiltak. Å være familieveileder i barnevernet krever ofte en proaktiv innstilling fra veileder, og det blir ikke mye endringsarbeid når jeg bare var takknemlig for en avlysning eller ”no show” til avtale, og ikke hadde tid til å ringe jevnlig for å lage ny avtale.

I mitt daglige virke har jeg jo også fått en utvidelse i min opprinnelige stillingsbeskrivelse. Faglederansvaret for Gruppe for Familieveiledning fremkom som et resultat av en intern prosess, og min trinnvise inntreden i rollen startet lenge før det inneværende år ble formalisert. Dette arbeidet krever også tid. Gruppen for familieveiledning er på en måte blitt en hjerte-

sak – i det at mye av arbeidet i tenkeboksen nå er knyttet til dem. Vi er i utprøvningsfasen av en del endringer i prosedyrer og rutiner i forhold til resten av kontoret, har innført nye registreringer for arbeidet som gjøres – og fortsatt et påbegynt arbeid om faglig retning. I dette arbeidet ligger også en stadig vurdering av om deres felles skohylle inneholder et tilstrekkelig og tilpasset utvalg.

For meg er det å ha en fagleder rolle nytt. Jeg har ikke personalansvar, men opplever allikevel at jeg bruker tid på å reflektere rundt mulighetene men også begrensningene det å ha en lederposisjon gir. Mulighetene er mange, og gjennom å ha fått en plass i kontorets ledergruppe gir dette meg formelt åpning til å spille inn for eksempel tanker knyttet til kompetanseutvikling. Jeg opplever dette som mye ryddigere enn da jeg tidligere maste i gangene. Faglederposisjonen gir meg også tidvis formelt adgang til ulike fora i kommunen hvor det tidligere ikke var naturlig at jeg var med. Dette gjør at påvirkningsmuligheten i kommunen forøvrig potensielt er større enn tidligere. Utfordringene ligger i at det er enda et område hvor jeg må sørge for å være tilstrekkelig kompetent, og som relativt fersk leder opplever jeg tydelig at arenaene for å ”snakke uten å tenke” har begrenset seg.

Med utgangspunkt i 2009 beskrivelsen av arbeidet i barnevernet, ville den kanskje mest iøynefallende endringen være knyttet til ”kommunepsykologgruppen”. Gruppen møtes fremdeles en gang iblant, men har ikke lengre som mål å gjøre felles arbeidsoppgaver inn mot kommunen. Gruppen som helhet var i realiteten aldri i posisjon til å være premissleverandør, og da kommunen inngikk ny avtale om bedriftshelse-tjeneste – inngikk psykologfaglig hjelp der. Kri-seberedskaperen i kommunen er ivaretatt på annet vis, og dermed står kommunens psykologer igjen med en mulighet for å treffes og å drøfte fag - hvilket er både nyttig og hyggelig i blant. For egen del er deltakelse med forventning om å arbeide inn til 10 % ikke noe savn. Som et ledd i refleksjonen knyttet til at jeg må investere i å ha kompetanse nok til å forsvare å være dyr i drift

i barnevernet, lå det også en innsikt i at da kan jeg ikke drive med alt mulig annet. Videre er jeg kommet til at slik vår kommune er organisert, er ikke fellesprosjekt for alle de kommunalt ansatte psykologene naturlig. De to stillingene som arbeider innenfor helse samarbeider i tilknytning til ulike prosjekt. PPT psykologene har et utstrakt arbeid opp mot skoler og barnehager blant annet knyttet til Webster Stratton baserte intervensjoner, og fra barnevernet sin side deltar vi på den kommunale arena når der er områder som er tilknyttet vår spesialiserte del av kommunen.

Hvilke sko ser mine kolleger?

Etter å ha kvernet på tanker rundt tidligere og nåværende rolleutforming, og hva jeg selv mener er det psykologfaglige bidraget inn i barnevernet (i Lindås), ble jeg nysgjerrig på hvordan kollegene mine ville fremstilt dette. Beskrivelse av rolleutforming og endring gjennom de senere årene, ble mye å be om svar på. Jeg snakket imidlertid med de øvrige fagledere og barnevernleder rundt hvilket bidrag de mener den psykologfaglige kompetansen har, og da i lys av følgende: hva er det som gjør at en eventuelt kan forsvare å bruke så mange penger på slik kompetanse?

Tilgjengelighet er et nøkkelord fra mine kollegaer. I dette ligger både tilgjengeligheten av psykologfaglig utøvelse (tester/observasjoner/”behandling”), men også tilgjengelighet og nærhet til et psykologfaglig bidrag inn i drøftinger. Denne direkte tilgangen var den ene årsaken til at en i utgangspunktet ønsket psykologstilling til barnevernet. Den andre årsaken var knyttet til økonomi. En så for seg at det også ville være penger spart ved selv å kunne gjøre mer i en undersøkelse/utredning, og at en derav ville få mindre bruk for å leie inn sakkyndige. Barnevernleder viser til at når en sakkyndig vurdering kan koste opp mot 100 000,- kroner, så skal det ikke så mye til før merkostnaden ved psykologlønningen er inntjent.

Fra et ledelsesperspektiv understrekes det at barnevernet blant annet skal håndtere de alvorligste

forhold barn kan ha. De fremhever at det følger av dette at barnevernet trenger både bred og spiss kompetanse knyttet til sine undersøkelser og utredninger. Helst bør barnevernet kommunalt selv ha kompetanse på sakkyndighetsnivå. I slike utredninger/undersøkelser handler det om foreldre sine kapasiteter og personligheter, og barns situasjon og behov. Når det gjelder tiltak skal barnevernet treffe gode og relevante tiltak, og barnevernet skal i ulike sammenhenger både utrede endringer og vurdere nytte av endringsarbeid – både eget og andres. Barnevernledelsen tenker at psykologkompetansen har en plass i å drive tiltak (endringsarbeid/terapi), men at psykologkompetansen også har en selvsagt og etterlengtet plass i barnevernets øvrige arbeid. Det påpekes at det burde si seg selv når en ser på arbeidets natur.

Det å ha kompetanse tilgjengelig og i en smidig helhet, oppleves å gi stor gevinst for den totale kvaliteten i arbeidet som gjøres. Nødvendig smidighet og kunnskap/informasjonsutveksling er ofte langt vanskeligere å få til med innleid hjelp og/eller med andre hjelpeinstanser. Den psykologfaglige kompetansen oppleves også til å bidra til den totale kompetanseutviklingen på kontoret. Det påpekes videre at i noen sammenhenger oppleves det å selv inneha psykologfaglig kompetanse å øke barnevernets faglige troverdighet utad.

Barneverntjenesten i Lindås har som visjon å være i stand til å yte rett hjelp til rett tid i alle saker uansett omfang og vanskelighetsgrad, og ledelsen er tydelig på at for å nå målsettingene om tilstrekkelig egen kompetanse og vurderingsevne er psykologfaglig kompetanse et nødvendig bidrag (se appendiks 2: Barneverntjenestens visjon og mål)

Ny barnevernlov og endringer i Bufetat

Under arbeidet med denne erfaringsbeskrivelsen, ble det fra Det Kongelige Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet fremlagt Proposisjon til Stortinget om Endringer i barnevernloven (Prop. 106 L, 2012-2013).

Denne proposisjonen ble behandlet og vedtatt i juni 2013.

Proposisjonen er omfattende og fremkommet på bakgrunn av en rekke innspill til departementet. Hvordan disse endringene etter hvert gir seg konkrete utslag i barnevernets daglige arbeid og i tilknytning til behandling av saker i Fylkesnemnd og rettsystemet, har vi ennå få erfaringer med. Det vil imidlertid utvilsomt ha betydning for det barnevernfaglige arbeidet fremover.

Implikasjonene er forventet å komme på mange områder, men det faktum av at det biologiske prinsipp er nedtonet og at det i proposisjonen anbefales at tilknytningskvalitet skal være et grunnleggende vurderingstema i alt arbeid innen barnevernet, vil etter hvert klart få betydning. Likeledes at *det er et mål at barnevernet skal være kunnskapsbasert, og at barn, unge og familier skal motta tjenester og tiltak av høy kvalitet, og tiltak som i størst mulig grad er dokumentert som virksomme*. Departementet ser at det å nå målsettingen fordrer en utvikling i barnevernet, og videre at en slik utvikling *krever at alle kommuner har tilgang til kunnskap og mulighet til å ta i bruk kunnskap*.

Dette medfører at kommunen(e) har fått et tydelig krav om (etter hvert) å stille med tilstrekkelig kompetanse til å kunne virke kunnskapsbasert innen barnevernsfeltet, og videre at en må ha særlig kompetanse knyttet til å vurdere tilknytningskvalitet. Det fremkommer imidlertid ikke at den kommunale barneverntjenesten alene skal løse alle oppgaver innen barnevernsfeltet, men kravet til å vurdere omsorgssituasjonen i forhold til tilknytningskvalitet og utviklingsstøttende omsorg er det kommunale barnevernets ansvar. Fokuset på tilknytningskvalitet vil imidlertid kunne få betydning også for øvrig hjelpeapparat, og i alle fall på kort sikt vil det kunne skape et økt behov for innleid sakkyndig bistand i kommunens barnevernfaglige arbeid.

Parallelt med endringene opp mot Barnevernloven, foregår der en endring i det statlige barne-

vernet. Hva som blir resultatet av dette, er ennå usikkert for kommunene. Det forventes imidlertid fra kommunalt hold at ansvar for stadig mer vil bli lagt til kommunen også på utrednings og tiltakssiden.

Hvordan kommunene skal innrette seg for å ha et barnevern som er kunnskapsbasert, er et åpent spørsmål. Det å ha tilgang til- og mulighet for å ta i bruk kunnskap, er avhengig av mange forhold. Det statlige barnevernet sin utforming og tilbud er potensielt svært viktig, men det sier seg selv at her vil forhold som kommune størrelse, økonomi og geografi også være av betydning.

Sko for fremtiden - veien videre

Fra mitt utsiktspunkt, opplever jeg at det ligger et stort og interessant potensiale i det at også barnevernet skal være kunnskapsbasert. Psykologfaglig er jo dette helt i overenstemmelse med det vi er opplært til å tenke i forhold til psykisk helse.

Hva som skal til for å nå departementets målsettinger, er et stort spørsmål som mange har i oppdrag å jobbe med. Lokalt hos oss i Barnevernet i Lindås mener vi at vi allerede har arbeidet i retning slik utvikling i mange år blant annet gjennom å prioritere kompetanse og tilgang til kunnskap. Helt personlig var min første reaksjon da proposisjonen kom et navlebeskuende "YES". Barnevernet er, etter min vurdering, en av kommunens spesialiserte tjenester, og det at det nå kommer krav til kompetanse, fokus for vurderinger og tiltak, og potensielt kriterier for evalueringer og metoder er helt i tråd med dette.

Da begeistringen hadde lagt seg litt, kom det et mer lettelsens sukk over at noe skotøy jeg har argumentert for passer klimaendringene.

I realiteten er det allikevel ikke slik at jeg har tenkt ut noe om skotype alene. Det er heller slik at det Lindås kommune ved barneverntjenesten har klart, er å innhente kunnskap på riktige arenaer, og at vi også har klart å anvende denne.

I praksis betyr det for eksempel at det å tenke rundt tilknytning, er noe vi allerede har arbeidet med både på undersøkelse og tiltakssiden i flere år. Nå tror jeg ikke at vår samlede kompetanse om tilknytning nødvendigvis er tilstrekkelig inn i fremtiden, men fundamentet er på plass, på samme måte som fundamentet for en god del av de andre endringene vi ser i horisonten.

Hva som skal til for at Barnevernet i Lindås skal kunne kalle seg et kunnskapsbarnevern, vil selvsagt være avhengig av hvilken definisjon som settes på nasjonalt hold. Jeg tror imidlertid at også i fremtiden vil mye være avhengig av vår lokale kunnskaps tilegnelse og - anvendelse. Nå er det ikke mulig å kunne alt, verken for enkeltmennesket eller et enkelt barnevernkontor. Slik barnevernet i Lindås er organisert, søker vi både å drive undersøkelser, oppfølging av plasseringer og hjelpetiltak. Vi prøver med andre ord både å være vurderingsbarnevern og hjelpebarnevern. Flere har tenkt at inn i fremtiden må en kanskje gjøre et skille på dette. Da Willy Tore Mørch snakket om ekspertutvalgets arbeid (NOU 2012:5, forelesning i Nordhordland) reflekterte han rundt kompetansekrav nødvendig for å gjennomføre faglig gode nok undersøkelser. Han gjorde et poeng av at dette blant annet fordrer store nok fagmiljø/barneverntjenester. Tilsvarende tenker jeg at en kan argumentere for gjennomføringen av hjelpetiltak i form av endringsarbeid. Dette krever også et stort nok fagmiljø, og en kan også stille spørsmål ved om selve endringsarbeidet ("terapien") skal gjennomføres i regi av barnevernet.

Jeg er usikker på om Lindås kommune er stor nok til at vi er i stand til å skape robuste og store

nok fagmiljøer på begge sider. Inn til videre følger vi den retningen som er staket ut med hensyn til både eget tilbud om hjelpetiltak, og kompetanseheving både på vurdering- og hjelpesiden. Fremtiden vil vise om det er mulig for oss å fortsette å gjøre dette på en god nok måte i forhold til de krav til innhold og metode som måtte komme. Samarbeid, kompetanseutveksling og -utnyttning i kommunen som helhet vil nok være en viktig faktor, og likeledes at kommunen evner å fortsette å prioritere kompetanse.

I hverdagen ser jeg imidlertid at utfordringen for meg og mine kollegaer både i enheten og kommuneledelsen er å holde flere perspektiv samtidig. Lovpålagte oppgaver skal løses, og da samtidig å skulle prioritere utvikling, er ikke lett. Fra kommuneledelsen handler det ofte om en prioritering av ressurser, og en vil først måtte kvittere ut det som er lovpålagt. Jeg ser også at mye av utviklingsarbeidet krever entusiasme og ofte en ekstra innsats. Det er ikke hver dag det er like enkelt å løfte blikket fra bunken av "må" oppgaver og alt som burde vært gjort, men som ennå ikke er ferdig. Trikset er å klare det allikevel – og at en har noen å være utviklingsrettet sammen med. Leksen om at det en gjør må være godt forankret gjelder også her.

Enn så lenge ser jeg optimistisk på fremtiden i barnevernet. Arbeidet med å nedfelle egne erfaringer har også bidratt til å opprettholde egen entusiasme over det kommunale barnevernets muligheter også i et psykologfaglig perspektiv.

For egen del ser det ut som jeg enda en god stund på frem, - både i gamle og nye sko, lager lyd i gangen i barnevernet i Lindås.

Anne Irene Nygård

Barneverntenesta i Lindås kommune
Kvassnesveien 52
5914 Isdalstø
Tlf. 56375082/Mob. 91817161
anne.nygard@lindas.kommune.no